

210/4.

VÁLASZTÁSI FÜZETEK

KÉZIKÖNYV

a szavazatszámoló bizottságok részére
a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek, valamint
a nemzetiségi önkormányzati képviselők választásához

2019. október 13.

– Budapest –



NEMZETI VÁLASZTÁSI IRODA

VÁLASZTÁSI FÜZETEK
210/4.

KÉZIKÖNYV

**a szavazatszámoló bizottságok részére
a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek, valamint
a nemzetiségi önkormányzati képviselők
választásához**

2019. október 13.

– Budapest –

Budapest
2019.

A „Választási füzetek” című sorozat szerkesztője:

DR. PÁLFFY ILONA

a Nemzeti Választási Iroda elnöke

Összeállította:

Péteri Attila

Lektorálta:

dr. Pálffy Ilona

TARTALOMJEGYZÉK

1. AZ SZSZB MŰKÖDÉSE	4
1.1. AZ SZSZB TAGJAI.....	4
1.2. AZ SZSZB MŰKÖDÉSE	4
1.3. AZ SZSZB TAGJAIRA VONATKOZÓ KORLÁTOZÁSOK	4
1.4. AZ SZSZB TAGJAINAK ÁTTÉTELE	4
2. FELADATOK A SZAVAZÁS NAPJA ELŐTT	5
2.1. AZ IRATOK ÉS KELLÉKEK ÁTVÉTELE A SZAVAZÁST MEGELŐZŐ NAPON.....	5
2.2. A SZAVAZÓHELYISÉG BERENDEZÉSE.....	5
3. FELADATOK A SZAVAZÁS MEGKEZDÉSE ELŐTT	6
3.1. AKIK A SZAVAZÓHELYISÉGBEN TARTÓZKODHATNAK	6
4. A SZAVAZÁSSAL KAPCSOLATOS FELADATOK	8
4.1. A SZAVAZÓHELYISÉG KINYITÁSA	8
4.2. AZ URNÁK LEZÁRÁSA	8
4.3. A SZEMÉLYAZONOSSÁG ÉS A SZEMÉLYI AZONOSÍTÓ VAGY A LAKCÍM IGAZOLÁSA	9
4.4. A NÉVJEGYZÉKEK	11
4.5. A SZAVAZÁS MENETE	11
4.6. A NEMZETISÉGI VÁLASZTÁS LEBONYOLÍTÁSA	13
4.7. A VÁLASZTÓPOLGÁROK SEGÍTÉSE A SZAVAZÁSBAN.....	13
4.8. RONTOTT SZAVAZÓLAP CSERÉJE	14
4.9. SZAVAZÁS MOZGÓURNÁVAL	14
4.10. A NAPKÖZBENI JELENTÉS	17
4.11. AZ SZSZB TEENDŐI RENDKÍVÜLI ESEMÉNY BEKÖVETKEZÉSEKOR.....	18
4.12. A VISSZAUTASÍTÁS.....	19
4.13. A SZAVAZÁS LEZÁRÁSA	19
5. A SZAVAZATSZÁMLÁLÁSSAL KAPCSOLATOS FELADATOK	20
5.1. A JEGYZŐKÖNYVEK KITÖLTÉSÉNEK SZABÁLYAI	20
5.2. A SZAVAZATSZÁMLÁLÁS ELŐKÉSZÍTÉSE.....	21
5.3. A MEGJELENT VÁLASZTÓPOLGÁROK SZÁMÁNAK MEGÁLLAPÍTÁSA	22
5.4. A MEGJELENT NEMZETISÉGI VÁLASZTÓPOLGÁROK SZÁMÁNAK MEGÁLLAPÍTÁSA.....	23
5.5. AZ URNÁK FELBONTÁSA	24
5.6. A ZÖLD BORÍTÉKOK KEZELÉSE (MINDEN NEMZETISÉG TEKINTETÉBEN KÜLÖN-KÜLÖN EL KELL VÉGEZNI!)	24
5.7. A SZAVAZATSZÁMLÁLÁS ÉS KÖTEGELÉS ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI.....	25
5.8. A FŐPOLGÁRMESTER-VÁLASZTÁS SZAVAZÓLAPJAINAK MEGSZÁMLÁLÁSA.....	26
5.9. A POLGÁRMESTER-VÁLASZTÁS SZAVAZÓLAPJAINAK MEGSZÁMLÁLÁSA.....	29
5.10. A KÉPVISELŐ-VÁLASZTÁS SZAVAZÓLAPJAINAK MEGSZÁMLÁLÁSA.....	32
5.11. A JEGYZŐKÖNYVEK MÁSOLATÁNAK ÁTADÁSA A DELEGÁLT TAGNAK	35
5.12. AZ IRATOK BESZÁLLÍTÁSA A HVI-HEZ	35
6. A JEGYZŐKÖNYVEK MINTÁJA	36

1. AZ SZSZB MŰKÖDÉSE

1.1. Az SZSZB tagjai

A szavazatszámiláló bizottság (SZSZB) választott és megbízott tagjainak jogai és kötelezettségei azonosak, azzal az eltéréssel, hogy a megbízott tagok részére nem jár tiszteletdíj.

Az SZSZB-t az elnök képviseli. Ha az SZSZB-nek nincs elnöke, vagy az elnök a tevékenységében akadályozott, az elnök hatáskörét a helyettese gyakorolja. Ha a szavazóhelyiségben sem az elnök, sem az elnökhelyettes nincs jelen, a jelenlévők közül az SZSZB legidősebb választott tagja látja el az elnöki feladatokat.

Az SZSZB tagjai a szavazást követő napon mentesülnek a jogszabályban előírt munkavégzési kötelezettség alól, és erre az időre átlagbér illeti meg őket, amelyet a munkáltató fizet. A munkáltató a választási szerv tagját megillető bér és járulékai megtérítését a szavazást követő öt napon belül igényelheti a helyi választási irodától.

1.2. Az SZSZB működése

Az SZSZB **testületként** működik. Az SZSZB akkor működőképes, ha legalább öt tag részt vesz a munkájában, viszont akkor is határozatképes, ha **legalább három tag jelen van**.

Az SZSZB a szavazás napján a szavazóhelyiség megnyitásától a választási iratoknak a választási irodához történő beszállításáig és ellenőrzéséig **folyamatosan működik. A határozatképességhez szükséges számú (legalább 3) tagnak folyamatosan együtt kell lennie.** Emellett az SZSZB tevékenységében **még legalább 2 főnek** kell részt vennie. Ez azt jelenti, hogy **összesen legalább 5 tagnak** kell részt vennie az SZSZB munkájában (legalább 3 tag a szavazóhelyiségben + 2 tag mozgóurnázik).

Az SZSZB döntéséhez a **jelen levő tagok több mint felének** azonos tartalmú **szavazata** szükséges. Csak igennel vagy nemmel lehet szavazni, tartózkodásra nincs mód. Szavazategyenlőség esetén az elnök szavazata dönt.

Fontos! Valamennyi jelen lévő választott és megbízott (delegált) **tagot** szavazati jog illet meg minden, a bizottság hatáskörébe tartozó ügyben.

Az SZSZB-nek a szavazás előkészítése és lebonyolítása során felmerült vitás kérdésben hozott döntését jegyzőkönyvbe kell foglalni. Emellett a tudomására jutott törvénysértés esetén - jegyzőkönyvbe foglalt döntéssel - kezdeményezi a hatáskörrel rendelkező szerv eljárását. Az SZSZB üléséről egyébként **nem kell jegyzőkönyvet** készíteni.

Az SZSZB mellett a helyi választási iroda legalább egy tagja **jegyzőkönyvvezetőként** működik.

Az SZSZB tagjai a szavazóhelyiségben és a mozgóurnázás során, valamint a jegyzőkönyvvezető az e minőségüket jelző **kitűzőt** viselnek.

1.3. Az SZSZB tagjaira vonatkozó korlátozások

Az SZSZB tagjai a szavazóhelyiségben csak a HVI-től kapott tollat használhatják. Az SZSZB tagjai 6.00 óra és a szavazás lezárása közötti időben – a hivatalos választási iratok és a HVI-től kapott toll kivételével – **nem használhatnak adatrögzítésre vagy adattovábbításra alkalmas eszközt** (papír, egyéb toll vagy ceruza, mobiltelefon, laptop, diktafon stb.) a szavazóhelyiségben.

Ilyen eszközöket magánál tarthat az SZSZB tagja (tehát pl. nem kell leadni a telefonokat), de nem használhatja a szavazóhelyiségben. Ha az SZSZB tagja elhagyja a szavazóhelyiséget, azon kívül már használhatja a telefonját.

A tilalom célja, hogy az SZSZB tagjai ne jegyezhesék fel, hogy ki volt már szavazni, illetve még ki nem. E tilalom megszegése, tehát ilyen adatok megszerzése (pl. megnézése a névjegyzéken és feljegyzése vagy pusztán megjegyzése abból a célból, hogy azt harmadik személynek kiadja), továbbá az adatok kijuttatása a szavazóhelyiségből súlyos törvénysértés!

Az SZSZB tagjai (sem a választott, sem a delegált tagok) **nem viselhetnek** olyan öltözetet vagy kiegészítőt (pl. kitűző, jelöltre vagy pártra utaló öltözet ruhadarab stb.), amely kampányeszköznek minősülhet, azaz valamelyik **jelöltre vagy jelölt szervezetre utalhat**.

Az SZSZB tagjai semmilyen módon **nem befolyásolhatják** a választópolgárokat abban, hogy mely jelöltre szavazzanak.

1.4. Az SZSZB tagjainak áttétele

Ha az SZSZB tagja vagy a jegyzőkönyvvezető nem abban a szavazókörben lakik, amelyben feladatait teljesíti a szavazás napján, október 11-én 16.00 óráig kérheti a HVI-től, hogy tegye át annak a szavazókörnek a névjegyzékébe, amelyben feladatait ellátja. Így lehetővé válik, hogy az SZSZB tagjai és a jegyzőkönyvvezető úgy adják le szavazatukat, hogy emiatt nem kell elhagyniuk a szavazóhelyiséget. Áttételre csak egyéni választókerületen belül van lehetőség.

2. FELADATOK A SZAVAZÁS NAPJA ELŐTT

2.1. Az iratok és kellékek átvétele a szavazást megelőző napon

A szavazás lebonyolításához szükséges iratokat és kellékeket az SZSZB elnöke, akadályoztatása esetén elnökhelyettese veszi át a HVI-től. Ezek a következők:

- a szavazóköri névjegyzékek (külön névjegyzék a helyi önkormányzati választásra, és nemzetiségenként külön névjegyzékek a nemzetiségi választásra),
- a mozgóurnát igénylő választópolgárok jegyzéke,
- a szavazólapok (fehér szavazólapok a helyi önkormányzati választásra, zöld szavazólapok a nemzetiségi választásra),
- a borítékok (fehér borítékok a helyi önkormányzati választásra, zöld borítékok a nemzetiségi választásra),
- a jegyzőkönyvek,
- az egyéb iratok és kellékek.

Az átadás-átvételt **október 12-én, szombaton kell elvégezni**, amely a HVI székhelyén (vagy a HVI vezetője által meghatározott egyéb helyen), átvételi elismervénnyel történik.

Az SZSZB elnöke által aláírt átvételi elismervényen szerepel az SZSZB-nek átadott bélyegző lenyomata is **Az SZSZB részére biztosított bélyegző csak hivatalos célra használható!**

Az átadás-átvételt tételesen kell elvégezni, megbeszélve a felmerülő kérdéseket, problémákat is.

A HVI vezetője gondoskodik az átadott iratok és kellékek őrzéséről a szavazás napjáig.

2.2. A szavazóhelyiség berendezése

A szavazóhelyiség berendezéséről a HVI gondoskodik.

A szavazóhelyiséget úgy kell kialakítani, hogy

- a választópolgárok számára jól megközelíthető legyen,
- garantálja a választópolgárok befolyásolástól mentes joggyakorlását, a titkos szavazást,
- biztosítsa az SZSZB zavartalan működését,
- nagyobb számú nemzetiségi választópolgár esetén is tegye lehetővé a szavazás folyamatosságát.

A jegyzőkönyvvezető is közreműködik a szavazóhelyiség szabályszerű berendezésében.

A szavazás titkosságának biztosítása, továbbá a szavazás zökkenőmentes lebonyolítása érdekében a szavazóhelyiség berendezése során gondoskodni kell:

- az SZSZB munkavégzéséhez szükséges berendezési tárgyokról (asztal, szék stb.),
- legalább kettő, nagyobb számú nemzetiségi választópolgár esetén több szavazófülke kialakításáról,
- a mozgásukban korlátozott, illetve idős választópolgárok szavazását megkönnyítő karton szavazóparaván elhelyezéséről, oly módon, hogy a szavazó választópolgáron kívül senki se láthasson be a paraván mögé,
- a szavazófülkékben – rögzítve – toll elhelyezéséről,
- szavazóurna elhelyezéséről és legalább egy mozgóurna biztosításáról (le nem zárva! – az urnákat majd az elsőként szavazó választópolgár jelenlétében kell lezárni),
- Braille-írással ellátott szavazósablonról abban a szavazóhelyiségben, amelynek szavazóköri névjegyzékében szerepel olyan választópolgár, aki e segítséget igényelte,
- a tájékoztatást nyújtó táblákról, melyek elhelyezése legyen egyértelmű, tartalmuk biztosítsa a választópolgárok számára szükséges információkat,
- a szavazás módjáról szóló tájékoztató plakát elhelyezéséről, lehetőleg olyan módon, hogy a választópolgárok ne firkálhassák össze vagy rongálhassák meg,
- megfelelő világításról a szavazóhelyiségben és a szavazófülkékben.

Amennyiben a szavazólap elkészítését követően a szavazólapról jelölt kiesett, erről az SZSZB a szavazóhelyiségben elhelyezett hirdetőnemen is tájékoztatja a választópolgárokat.

Sem a szavazóhelyiségben (beleértve a HVB-tagok és a megfigyelők ruházatát), **sem annak előterében** nem lehet olyan tárgy (jelkép, jelvény, dekoráció), amely a választópolgárokat befolyásolná döntésükben.

A szavazóhelyiség területén kívül, közterületen található választási célú plakát eltávolítását a törvény nem írja elő, az **nem** tartozik az SZSZB feladatai közé, a plakátokat az SZSZB tagjai önhatalmúlag sem távolíthatják el. Ha a választópolgárok sérelmezik a plakátok elhelyezését az SZSZB-nél, tájékoztatni kell őket, hogy a helyi választási bizottsághoz (HVB) nyújthatnak be kifogást.

Fontos, hogy a szavazóhelyiség külsőségeiben is legyen méltó az eseményhez.

3. FELADATOK A SZAVAZÁS MEGKEZDÉSE ELŐTT

A szavazás napjának reggelén az SZSZB elnöke (elnökhelyettese) a HVI által meghatározott helyen és időben átveszi a HVI-től az előző napon hivatalosan átvett, és azóta a HVI által őrzött névjegyzékeket, szavazólapokat, egyéb iratokat és kellékeket. Ha az SZSZB elnöke az előző napi tételes ellenőrzéssel járó átvételi eljárás ellenére nyomtatványhiányt észlel, a jegyzőkönyvvezető útján haladéktalanul **értesíti a HVI vezetőjét**, aki gondoskodik a pótlásról.

Az SZSZB tagjainak **kellő időben** kell a szavazóhelyiségbe érkezniük ahhoz, hogy a szavazás megkezdéséig elvégzendő feladataikat végre tudják hajtani. Az SZSZB elnöke a jegyzőkönyvvezető útján haladéktalanul **értesíti a HVI vezetőjét**, ha a megjelenő tagok száma **nem éri el az 5 főt**.

Az SZSZB a szavazáshoz előkészíti a szavazólapokat, a borítékokat, a nyomtatványokat, valamint ellenőrzi, hogy a szavazás egyéb feltételei (például szavazófülkék, golyóstollak) a törvényi rendelkezésnek megfelelően rendelkezésre állnak-e. Amennyiben szabálytalanságot, zavaró eseményt észlel, annak megszüntetése érdekében haladéktalanul intézkedik.

Az SZSZB oly módon helyezi el az iratokat, hogy a szavazás lebonyolítása átláthatóan, a hibázási lehetőségek minimalizálásával, de gördülékenyen történhessen.

Az SZSZB megkapja a HVI-től az október 11-én, pénteken 16.00 óra óta beérkezett **mozgóurna iránti kérelmeket is**. E kérelmeket az SZSZB még a szavazás megkezdését megelőzően **elbírálja** (lásd a „Szavazás mozgóurnával” részben).

3.1. Akik a szavazóhelyiségben tartózkodhatnak

- Végig, **folyamatosan** jelen lehetnek:
 - az **SZSZB tagjai**,
 - a **jegyzőkönyvvezető(k)**,
 - a **nemzetiségi megfigyelő**,
 - a **nemzetközi megfigyelő** és kísérszemélyzete (tolmács).

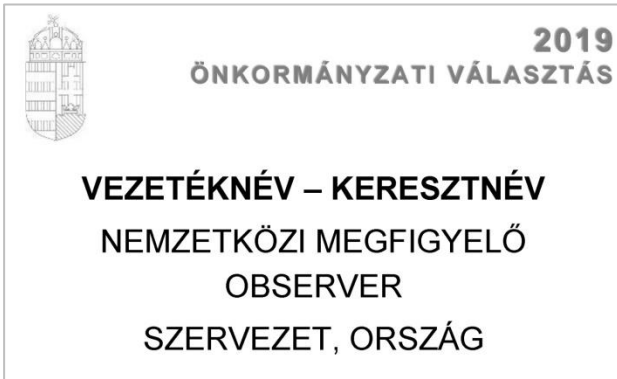
A nemzetiségi megfigyelő

- figyelemmel kísérheti a HVB szavazásnapjának munkáját a szavazóhelyiségben,
- a szavazást, illetőleg a HVB munkáját tevőlegesen vagy ráutaló magatartással nem befolyásolhatja, és nem zavarhatja,
- a szavazóköri jegyzőkönyvben rögzítheti észrevételeit,
- kifogást nyújthat be,
- a szavazás lezárását követően a lezárt urnát aláírhatja,
- a szavazóhelyiségben köteles regisztrációs kártyát viselni.

A nemzetiségi megfigyelő megbízásával és tevékenységével kapcsolatos költségek a megbízó jelölő szervezetet terhelik.

A **nemzetközi megfigyelő** az NVI által rendelkezésére bocsátott regisztrációs kártya felmutatásával és viselésével, előzetes bejelentés nélkül jelenhet meg a szavazóhelyiségben, és

- az SZSZB munkájának **teljes menetét** figyelemmel kísérheti,
- a választási **iratokba betekinthez**,
- **kérdést** intézhet az SZSZB tagjaihoz, és az SZSZB **figyelmét felhívhatja** az általa tapasztalt rendellenességekre,
- a választási eljárást és az SZSZB tevékenységét **nem zavarhatja** és nem befolyásolhatja,
- köteles **pártatlanul** végezni tevékenységét,
- tevékenysége végzése alatt köteles az NVI által rendelkezésére bocsátott **regisztrációs kártyát** jól látható helyen és módon viselni.



előlap



hátlap

- A **szavazás megkezdéséig** jelen lehetnek továbbá a szavazóhelyiségben a **választási iroda** tagjai.
- A **szavazás megkezdésétől** (6.00 óra) a **munka befejezéséig** (tehát a szavazás és a szavazatszámlálás során egyaránt) a **sajtó** képviselői is – külön engedély nélkül – jelen lehetnek és végezhetik munkájukat a szavazóhelyiségben, az SZSZB munkáját azonban nem zavarhatják. A szavazás titkosságát nem sérthetik meg, a választói névjegyzékekbe nem tekinthetnek be, azokról fényképet, filmfelvételt nem készíthetnek. Az SZSZB csak a szavazók számáról adhat felvilágosítást. A szavazóhelyiségben a sajtó nem készíthet riportot a választópolgárokkal.
A sajtó képviselőjének be kell mutatnia az SZSZB elnöke számára:
 - személyazonosságának igazolására egy magyar vagy külföldi **fényképes igazolványt** és
 - **sajtóigazolványt** vagy a médiatartalom-szolgáltató által a részére kiállított **meghatalmazást**.
- A **választópolgárok** csak a választójoguk gyakorlásához szükséges ideig tartózkodhatnak a szavazóhelyiségben (továbbá az egyedül szavazni nem tudó választópolgár **segítője**, a segítségnyújtás időtartamára).

4. A SZAVAZÁSSAL KAPCSOLATOS FELADATOK

4.1. A szavazóhelyiség kinyitása

1. Az SZSZB **6.00 órakor kinyitja** a szavazóhelyiséget.
2. A szavazóhelyiség nyitásának **időpontját** (ami csak 6.00 óra lehet, kivéve, ha valamilyen rendkívüli esemény miatt nem lehet megkezdeni a szavazást 6.00 órakor) a jegyzőkönyvvezető felvezeti az **általános szavazóköri jegyzőkönyv** mindkét példányának „A” mezőjébe.
3. A szavazóhelyiség nyitásakor az **általános szavazóköri jegyzőkönyv** mindkét példányának első oldalát („Aláírás a szavazás megkezdésekor” rovat) az **SZSZB jelen lévő tagjainak** és a **jegyzőkönyvvezetőnek** is alá kell írnia.

4.2. Az urnák lezárása

4.2.1. Az urnák lezárása előtti teendők

1. Az SZSZB ellenőrzi a szavazás céljából megjelenő **első választópolgár** – aki az SZSZB tagja és a jegyzőkönyvvezető nem lehet – **személyazonosságát** és személyi azonosítóját (ha a személyi azonosítója nem áll rendelkezésre, akkor a lakcímét) a 4.3 pontban írtak szerint, valamint azt is ellenőrzi, hogy a választópolgár szerepel-e a **névjegyzéken**.
2. Az **általános szavazóköri jegyzőkönyv** mindkét példányának „A” **mezőjében** fel kell tüntetni az elsőként szavazó választópolgár nevét és névjegyzékbeli sorszámát.
3. Az **SZSZB** és az **elsőként szavazó** választópolgár **együttesen megvizsgálja** az urnák (a **szavazóhelyiségben** használt urnák és a **mozgóurna**) állapotát, valamint azt, hogy azok üresek.

AZ URNÁK LEZÁRÁSÁRA CSAK A 4.2.1. PONTBAN FOGLALTAK ELVÉGZÉSÉT KÖVETŐEN KERÜLHET SOR!

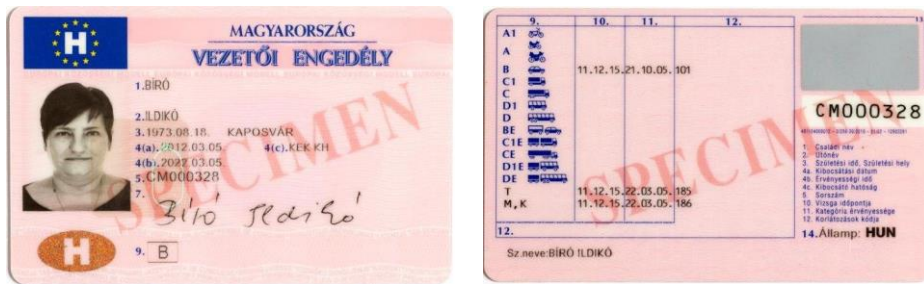
4.2.2. Az urnák lezárása

1. Az SZSZB **az urnákat a következők szerint zárja le:**
 - a) a **műanyag urna** lezárása: az urna fedelét az alsó részre illeszti, és a két szemben lévő oldalon az erre a célra kialakított nyílásokon keresztül egy-egy plombával lezárja.
 - b) a **papír urna** lezárása: a szalagot feszesre húzza, szorosan megköti, az urna fedelére és testére egyaránt tapadó urnazáró címkéket ragaszt, amelyeket bélyegzőlenyomattal és aláírással lát el.
A lezárásnak úgy kell megtörténnie, hogy az urnából – annak szétszedése nélkül – ne lehessen szavazólapot kivenni vagy az urnába (az e célt szolgáló nyíláson kívül máshol) szavazólapot betenni.
2. Ki kell tölteni az erre a célra szolgáló **ellenőrző lapot**, amelyet az **SZSZB jelen lévő valamennyi tagja**, valamint az **elsőként szavazó választópolgár** is aláír. Az ellenőrző lapot a **mozgóurna(k)ba** kell dobni! (Tekintettel arra, hogy a szavazóhelyiségben használt urnák a szavazás folyamán végig az SZSZB látóterében vannak, azokban nem kell ellenőrző lapot elhelyezni.)

Ellenőrző lap a mozgóurna hitelesítésére	
A szavazás napja:
A szavazókör sorszáma:
Aláírásunkkal tanúsítjuk, hogy az urnát megvizsgáltuk, üresnek találtuk és lezártuk. Az urna a törvényes követelményeknek megfelel.	
Az ellenőrző lapot óra perckor helyeztük a mozgóurnába.	
A szavazatszámláló bizottság / helyi választási bizottság jelen lévő tagjainak aláírása:	
.....
.....
.....
.....
.....
Az elsőként szavazó választópolgár	
..... neve aláírása

3. Az **általános szavazóköri jegyzőkönyv** mindkét példányának „A” **mezőjében** rögzíteni kell a műanyag urnák lezárására használt **plombák sorszámát** (a papír urnák tekintetében nem kell adatot rögzíteni).

- magyar hatóság által kiállított vezetői engedély:



- magyar hatóság által kiállított útlevélek:



- magyar hatóság által kiállított ideiglenes útlevelel:



- az Európai Unió más tagállamának hatósága által kiállított útlevelel vagy személyazonosító igazolvány

Az egyes okmányok igénylése során a kérelem benyújtásakor kapott átvételi elismervény (A4-es nyomtatott lap) nem alkalmas a személyazonosság igazolására, azonban az ideiglenes személyazonosító igazolvány igen!

Ha a választópolgár **neve** a szavazást közvetlenül megelőző napokban **megváltozott** (pl. házasságkötés miatt), és a személyazonosításra alkalmas okmánya még az előző nevét tartalmazza, az okmány egyéb adatainak és az új nevére szóló lakcímkártya adatainak összevetésével kell megállapítani a személyazonosságát.

4.3.2. A **személyi azonosító / lakcím igazolására** csak a magyar hatóságok által kiállított **érvényes** igazolványok alkalmasak:

- **személyi azonosítót igazoló hatósági igazolvány (a lakcímkártya túoldalala)**



megváltozásáról tájékoztató **jegyzék** alapján – megállapítja, hogy a cím a közterület megnevezésének megváltozása miatt nem egyezik a névjegyzékben található laccímmel, és erre tekintettel biztosítja a szavazást.

2. Az SZSZB a polgármester-választás, a főpolgármester-választás és a képviselő-választás **fehér színű** szavazólapjait a **bal felső** sarkukon, a megjelölt helyen a hivatalos bélyegzővel, a **választópolgár jelenlétében lebélyegzi.**

FIGYELEM! A bélyegző hiánya a szavazólap érvénytelenségét eredményezi! A szavazólapokat előre lebélyegezni (a mozgóurnás szavazáshoz kivitt szavazólapok kivételével) nem szabad!

3. **A választópolgár a helyi önkormányzati választás névjegyzékének aláírásával** igazolja a fehér szavazólapok átvételét.

Az írásképtelen választópolgár helyett az SZSZB két tagja írja alá a névjegyzéket, e körülmény feltüntetésével.

Ha a választópolgár kifogásolja, hogy a névjegyzéket alá kell írnia, az SZSZB elnöke felvilágosítja őt arról, hogy az aláírás célja a szavazólapok átvételének elismerése. Abban az esetben, ha a választópolgár a névjegyzék aláírását megtagadja, a választópolgárt vissza kell utasítani, és adatait fel kell vezetni a visszautasítottak jegyzékébe.

4. Az SZSZB a fehér szavazólapokat a fehér **borítékkal** együtt átnyújtja a választópolgárnak. **A borítékot kérés nélkül át kell adni a választópolgárnak!**

5. **Ha a választópolgár a nemzetiségi névjegyzékben is szerepel, és a nemzetiségi választáson is szavazhat, akkor a helyi önkormányzati névjegyzék utolsó oszlopában látható, hogy melyik nemzetiség névjegyzékében kell őt keresni.**

A választópolgárok adatai			Aláírás	Nemzetiségi névjegyzék
1.	ASZTALOS BAROLTA 2-840351-2812 ASZTALOS BAROLTA 9191 Rácpácesz, Darjankó utca 21. sz. 4. ajtó			
2.	DR. BARBOS LÁSZLÓNÉ 2-301549-4475 VITÁNYI LÁRINTA 9191 Rácpácesz, Vasút utca 11.			
3.	BÁBOSMÉRETHY EDITH 2-610524-4559 RETHY EDITH 9181 Rácpácesz, Szemlente utca 10.			
4.	BACSKAI BRILÓNÉ 2-491024-0533 TORCZYK RITA 9181 Rácpácesz, Ócsa utca 22. sz. 10. ajtó			
5.	BALOGH JÁNOSINÉ 2-650317-3556 KODÁI EVELIN 9181 Rácpácesz, Rákóczi utca 2E.			
6.	BALOGHNÉ ZSÓRNI GABRIELLA ÉVA 2-458110-0825 ZSÓRNI GABRIELLA ÉVA 9181 Rácpácesz, Arany utca 2. sz. 5. ajtó			
7.	BARABÁS LÁSZLÓNÉ 2-652114-0495 BOJCSIG VERA 9181 Rácpácesz, Lelkes-Kálmán utca 11. sz. 2B. ajtó			
8.	BÁRÁNYI SÁNDORNÉ 2-621034-7319 GÁRDONYI LILY 9181 Rácpácesz, Zrínyi Miklós utca 14.			
9.	BARNA ÁRPÁD 1-330824-2227 BARNA ÁRPÁD 9181 Rácpácesz, Rákóczi utca 122. sz. 1. ajtó			
10.	DR. BARTÓCS LÁSZLÓNÉ 2-583622-3016 MÜLLER ANNA 9181 Rácpácesz, Bába utca 7.			
11.	BÁTYI ZSÓKAMILLA 2-531213-3288 BÁTYI ZSÓKAMILLA 9181 Rácpácesz, Csángó u. 22B. 1. ajtó. 6. sz. 1. ajtó			
12.	BELLA GÉZA ISTVÁNNÉ 2-590716-7187 DEÁK JULIÁNNA 5-91 Rácpácesz, Székely utca 23D. 2. sz. 1. ajtó			
13.	BENCZE JÁNOS 1-481021-2284 BENCZE JÁNOS 5-91 Rácpácesz, Bogyos út 2.			
14.	BERKÁTH ANIKÓ 2-582714-3228 BERKÁTH ANIKÓ 9181 Rácpácesz, Hajós utca 11.			
15.	BODÓCNÉ BÓCSÓR NÁRANA 2-581125-2404 BÓCSÓR NÁRANA 9191 Rácpácesz, Fő utca 84.			Ulcia

6. **Nemzetiségi választópolgár** esetében az SZSZB

- a. megkeresi a választópolgárt a **nemzetiségi önkormányzati választás névjegyzékén** is,
- b. a nemzetiségi választás **zöld színű** szavazólapjait a **bal felső** sarkukon, a megjelölt helyen a hivatalos bélyegzővel, a **választópolgár jelenlétében lebélyegzi,**
- c. a **zöld borítékra ráírja,** hogy melyik **nemzetiség** szavazására szolgál,
- d. aláírja a választópolgárral a **nemzetiségi önkormányzati választás névjegyzékét** is,
- e. a **zöld szavazólapokat a zöld borítékkal** együtt átnyújtja a választópolgárnak. **A borítékot kérés nélkül át kell adni a választópolgárnak, mert annak hiánya, sőt a nyitott boríték is a szavazatok érvénytelenségét eredményezi!**

- f. **tájékoztatja** a választópolgárt, hogy a szavazást követően a **fehér szavazólapokat a fehér borítékba, a zöld szavazólapokat a zöld borítékba** tegye, majd a **zöld borítékot feltétlenül zárja le**.
7. A szavazólapok és a boríték átnyújtása után az SZSZB – ha ezt a választópolgár igényli – **megmagyarázza a szavazás módját. A magyarázat nem irányulhat a választópolgár döntésének befolyásolására!**
8. Az SZSZB a szavazólapok és a boríték(ok) átadásakor tájékoztatja a választópolgárt arról, hogy **szavazófülke** áll a rendelkezésére. Ha valamely választópolgár a fülkén kívül szándékozik kitölteni a szavazólapokat, az SZSZB köteles **felszólítani** a szavazófülke igénybevételére. Ha a választópolgár a felszólítás ellenére sem használja a fülkét, **nem kötelezhető** annak használatára.
- A szavazólapok kitöltésének ideje alatt – az olvasni nem tudó, illetve a fogyatékosága miatt a szavazásban akadályozott választópolgár segítőtje kivételével – **csak a szavazó választópolgár tartózkodhat a szavazófülkében**.
- A választópolgár a szavazóhelyiségben tartózkodásának időtartama alatt semmilyen módon nem akadályozhat más választópolgárt a titkos szavazásra vonatkozó joga gyakorlásában.
- A szavazat leadásához a választópolgár használhatja a szavazófülkében elhelyezett tollat vagy a **saját tollát is**.
9. Kitöltés után a választópolgár **a fehér szavazólapokat a fehér borítékba helyezheti** (a boríték használata nem kötelező a választópolgár részére) és az urnába dobja. **A zöld szavazólapokat a nemzetiségi választópolgárnak a zöld borítékba kell helyeznie, és a zöld borítékot le kell zárnia.**
- Előfordulhat, hogy a választópolgár olyan tartalmú igazolás kiállítását kéri a SZSZB-től, amely tanúsítja, hogy részt vett a választáson. Az SZSZB ilyen igazolás kiállítására – hatáskör hiányában – nem jogosult.

4.6. A nemzetiségi választás lebonyolítása

2013. október 13-án egyszerre két választás lebonyolítására kerül sor: helyi önkormányzati képviselőket és nemzetiségi önkormányzati képviselőket választunk. A két választás egymással párhuzamosan zajlik, bizonyos elemeiben egymástól elkülönülve, más elemeiben szorosan összefonódva.

A két választás nem különül el az alábbiak tekintetében:

- közös SZSZB,
- közös szavazóhelyiség,
- közös szavazófülkék és szavazóurnák, közös mozgórna,
- közös mozgórna jegyzék, de azon külön aláírás a nemzetiségi választásra,
- közös számlálólap a napközbeni megjelenésekhez.

A két választás külön zajlik az alábbiak tekintetében:

- külön névjegyzékek,
- külön szavazólapok,
- külön borítékok.

A HVB feladata saját munkájának megszervezése, amelynek során biztosítani kell, hogy a szavazás fent említett közös, illetve elkülönülő feladatainak elvégzése garantálja a helyi önkormányzati képviselők és a nemzetiségi önkormányzati képviselők választásán a szavazatok jogszerű és gyors (gördülékeny) leadását.

4.7. A választópolgárok segítése a szavazásban

Az SZSZB egyik feladata a szavazás törvényes lebonyolítása, melynek része a szavazókörben a **választópolgárok tájékoztatása**, és a választópolgároknak a törvény által előírt rendben történő **segítségnyújtás** is.

Ennek keretében:

1. Ha a szavazólapon szereplő egy vagy több jelölt kiesett, az SZSZB a kiesett jelölt nevét a **szavazólapon, valamint a szavazólap képét megjelenítő plakáton áthúzza**, valamint **szükség szerint szóban** tájékoztatja a választópolgárokat.
2. Az **írásképtelen választópolgár helyett** – e tény feltüntetésével – az **SZSZB két tagja írja alá a névjegyzéket**, illetve a mozgóurnát igénylő választópolgárok jegyzékét.
3. Az SZSZB szükség esetén – a választópolgár befolyásolása nélkül – megmagyarázza a szavazás módját.
4. Az, aki testi fogyatékosága vagy egyéb ok miatt önállóan nem tudja kitölteni a szavazólapot, ehhez **általa választott segítő** (akinek nem kell választópolgárnak lennie, akár gyerek is lehet) vehet igénybe, aki a fülkébe kísérelheti, és ott segíthet neki kitölteni a szavazólapokat. Ha az olvasni nem tudó, vagy a szavazásban egyéb ok miatt akadályozott választópolgár a szavazólap kitöltéséhez segítségül más személyt nem tud vagy nem akar megkérni, kérésére az **SZSZB két tagja** együttesen segítséget nyújt. A nemzetiségi megfigyelő nem segítheti a választópolgárokat a szavazatleadásban!
5. A látássérült választópolgár **Braille-írással ellátott szavazószablont** vehet igénybe annak érdekében, hogy önállóan adhassa le szavazatát. Ilyen sablon csak ott áll rendelkezésre, ahol legalább egy választópolgár azt előzetesen igényelte.

Az SZSZB a választópolgár szavazólapját belehelyezi a szavazószablonba oly módon, hogy a sablon kivágásai sorban illeszkedjenek a szavazólapon feltüntetett, a szavazat elhelyezésére szolgáló körökhöz. Emellett átadja a választópolgárnak a jelöltek felsorolását tartalmazó, Braille-írással készült tájékoztatót is.

4.8. Rontott szavazólap cseréje

Ha a választópolgár a **szavazólap urnába történő helyezése előtt** jelzi, hogy a szavazólap kitöltését elrontotta, a rontott szavazólapot az SZSZB bevonja, áthúzza, ráírja, hogy „RONTOTT”, egy külön e célra szolgáló **borítékba helyezi** (amelyen feltünteti, hogy az a rontott szavazólapokat tartalmazza), és a rontott szavazólap helyett új szavazólapot ad ki. Az SZSZB a rontott szavazólap helyett újat – választópolgáronként és szavazólapfajtánként – **csak egyszer** adhat ki.

4.9. Szavazás mozgóurnával

A mozgóurna iránti kérelemnek a szavazás napján, legkésőbb **12.00 óráig** kell megérkeznie az SZSZB-hez. A kérelem az alábbi módon juthat el az SZSZB-hez:

- a mozgóurna iránti kérelmet – amennyiben a választópolgár saját kezűleg írta alá – a választópolgár helyett levélbeni kérelemként (borítékban) bárki beviheti az SZSZB-nek, tőle meghatalmazást nem kell kérni,
- amennyiben a választópolgár helyett meghatalmazott írta alá a kérelmet, a meghatalmazást is csatolni kell,
- ha a kérelmet október 11-én, pénteken 16.00 órát követően az ügyfélfelkapun nyújtja be a választópolgár, azt a HVI kinyomtatja.
A HVI-től
 - a kérelmeket a szavazási iratok átadásakor kapja meg az SZSZB elnöke, ezeket a **szavazás megkezdése előtt** kell elbírálni,
 - a szavazás napján 12.00 óráig beérkezett kérelmeket a szavazás napján kapja meg az SZSZB.

4.9.1. A mozgóurna iránti kérelem elbírálása

A szavazás napján közvetlenül az SZSZB-nek benyújtott, valamint a HVI által az SZSZB-nek továbbított mozgóurna iránti kérelmeket az SZSZB **napközben bírálja el**.

A mozgóurna iránti kérelem akkor elfogadható, ha

- írásban nyújtják be
 - az érintett választópolgár írta alá a kérelmet vagy
 - az érintett választópolgár írásbeli meghatalmazást adott valakinek, hogy helyette írja alá a kérelmet – ebben az esetben a kérelem mellett a közokiratba (közjegyzői okirat) vagy teljes bizonyító erejű magánokiratba (két tanú által hitelesített vagy a meghatalmazó saját kezével írt) meghatalmazást is el kell helyezni az iratok között

(mindkét esetben bárki beviheti a kérelmet az SZSZB-hez, nem lehet vizsgálni a jogosultságát).

- a választópolgár szerepel a **névjegyzékben, és még nem szavazott**,
- azért kéri a mozgóurnát, mert mozgásában **egészségi** állapota vagy **fogyatékosága**, illetve **fogva tartása** miatt gátolt, és az igénylés ilyen okát tartalmazza a kérelem (az egyéb okból benyújtott kérelmet el kell utasítani),

- a kérelem tartalmazza a választópolgár **nevét, születési nevét (ez csak akkor szükséges, ha eltér a viselt nevétől), személyi azonosítóját, születési helyét**, és a megadott adatok **megegyeznek** a névjegyzéken szereplő adatokkal,

Ha a kérelem nem felel meg a fentieknek, a kérelmet az SZSZB **elutasítja**, és a döntést jegyzőkönyvbe foglalja.

Ha az SZSZB – a fentieknek megfelelő kérelem alapján – **biztosítja** a mozgóurnát a kérelmezőnek, akkor a **jegyzőkönyvvezető**:

1. a választópolgár adatait **átmásolja** a névjegyzékről a mozgóurnát igénylő választópolgárok jegyzékének pótlapjára (**nemzetiségi választópolgár esetén a nemzetiség nevét is**), és
2. a választópolgár adatait **áthúzza a névjegyzéken (nemzetiségi választópolgár esetén a nemzetiségi névjegyzéken is)**, és feltünteti, hogy a mozgóurna igénylése miatt történt a törlés.

4.9.2. Szavazás mozgóurnával

A mozgóurnát az SZSZB **két tagja** viszi ki.

A mozgóurnát csak a **szavazókör területén** belüli címre lehet kivinni, **kivéve, ha a választópolgár lakcíme a szavazókör területén kívül van**, és nem ad meg más címet a mozgóurna kiviteléhez.

A választópolgár kérheti, hogy ne a lakcímére, hanem a szavazókör területén lévő egyéb helyre vigyék ki a mozgóurnát. Ilyen esetben ezt a címet is rá kell vezetni a mozgóurnát igénylő választópolgárok jegyzékére.

Az SZSZB mozgóurnás szavazást lebonyolító tagjai csak azok részére biztosíthatják a mozgóurnás szavazást, **akik a mozgóurnát igénylő választópolgárok jegyzékében szerepelnek**. A mozgóurnás szavazást lebonyolító SZSZB tagok a szavazás helyszínén **újabb szavazási igényeket nem fogadhatnak el**. Különösen körültekintően kell eljárni pl. szociális intézmények esetében.

Mozgóurnás szavazás során szavazófülke helyett a szavazás **titkosságát garantáló körülményeket** kell a választópolgár számára biztosítani (pl. külön szobába mehet át a választópolgár, vagy az SZSZB tagjai elhagyják a szobát a szavazólap kitöltésének idejére).

A szavazólap átvételének elismerése céljából a mozgóurnával szavazó választópolgár nem a névjegyzéket, hanem **a mozgóurnát igénylő választópolgárok jegyzékét írja alá**. (Az aláírás megtagadása vagy írásképtelenség, fogyatékoság vagy egyéb ok miatt akadályozott választópolgár esetén a névjegyzék aláírásánál ismertetett szabályokat kell alkalmazni.) **A nemzetiségi választópolgár két helyen írja alá a mozgóurnát igénylő választópolgárok jegyzékét: külön a fehér szavazólapok és külön a zöld szavazólapok átvételének igazolására!**

(a szavazás napja)
(TELEPÜLÉS)
(szavazókör sorszáma) számú szavazókör, (szavazóhelyiség címe)*

	A választópolgárok adatai	A szavazólap átvételének igazolása	Nemzetiség**	A nemzetiségi szavazólap átvételének igazolása **
1.	(név) (születési név)*** (lakcím)**** (szavazási segítség) (lakcímétől eltérő szavazás helye)	(AΦU)	(nemzetiség)	(AΦU)
2.	(név) (születési név) (lakcím) (szavazási segítség) (lakcímétől eltérő szavazás helye)	(AΦU)	(nemzetiség)	(AΦU)
3.	(név) (születési név) (lakcím) (szavazási segítség) (lakcímétől eltérő szavazás helye)	(AΦU)	(nemzetiség)	(AΦU)
4.	(név) (születési név) (lakcím) (szavazási segítség) (lakcímétől eltérő szavazás helye)	(AΦU)	(nemzetiség)	(AΦU)
5.	(név) (születési név) (lakcím) (szavazási segítség) (lakcímétől eltérő szavazás helye)	(AΦU)	(nemzetiség)	(AΦU)
6.	(név) (születési név) (lakcím) (szavazási segítség) (lakcímétől eltérő szavazás helye)	(AΦU)	(nemzetiség)	(AΦU)
7.	(név) (születési név) (lakcím) (szavazási segítség) (lakcímétől eltérő szavazás helye)	(AΦU)	(nemzetiség)	(AΦU)
8.	(név) (születési név) (lakcím) (szavazási segítség) (lakcímétől eltérő szavazás helye)	(AΦU)	(nemzetiség)	(AΦU)
9.	(név) (születési név) (lakcím) (szavazási segítség) (lakcímétől eltérő szavazás helye)	(AΦU)	(nemzetiség)	(AΦU)
10.	(név) (születési név) (lakcím) (szavazási segítség) (lakcímétől eltérő szavazás helye)	(AΦU)	(nemzetiség)	(AΦU)

* A címsorok csak a névjegyzék első oldalán jelennek meg.

** Csak ha a szavazóköri névjegyzékben szerepel nemzetiségi választópolgár

*** A születési nevet csak abban az esetben kell feltüntetni, ha eltér a viselt névtől

****A lakóhely, annak hiányában a tartózkodási hely címe, átjelentkezéssel szavazó választópolgár esetében a tartózkodási hely címe

A választópolgár által esetlegesen elrontott szavazólapok kicserélése érdekében a mozgóurnás szavazáshoz minden fajta szavazólapból a felkeresett választópolgárok számánál **tízfel több szavazólapot** visz ki az SZSZB két tagja. Ha tíznél kevesebb választópolgárhoz megy ki az SZSZB két tagja a mozgóurnával, akkor szavazólapfajtánként csak a választópolgárok száma kétszeresének megfelelő számú szavazólapot kell kivinni, hiszen egy választópolgár számára a szavazólap csak egyszer cserélhető rontás miatt. **A nemzetiségi választópolgárok számára a nemzetiségüknek megfelelő zöld szavazólapokat, valamint zöld borítékokat is kell vinni.**

A mozgóurnás szavazáshoz a szavazólapokat **előzetesen, a szavazóhelyiségben bélyegzőlenyomattal** látja el az SZSZB.

A mozgóurnás szavazás során fel nem használt és visszahozott, előre lebélyegzett szavazólapokat az SZSZB mozgóurnázó tagjainak a szavazóhelyiségbe történő visszaérkezésekor **át kell húzni**, meg kell számolni, és külön kell kötegelni. A kötegelő csíkra rá kell írni, hogy az a mozgóurnás maradékot tartalmazza, valamint a benne lévő szavazólapok számát is.

A mozgóurnás szavazást úgy kell megszervezni, hogy az SZSZB tagjai **minden igénylőhöz eljussanak** a mozgóurnával, és **19 óráig visszaérjenek** a szavazóhelyiségbe.

Abban az esetben, ha olyan választópolgár jelenik meg a szavazóhelyiségben, **aki mozgóurnát igényelt**

- ha még a **névjegyzékben szerepel** (az SZSZB még nem törölte a névjegyzékből és nem vette fel a mozgóurnát igénylő választópolgárok jegyzékébe), akkor **szavazhat a szavazóhelyiségben (ezt követően a mozgóurnát igénylő választópolgárok jegyzékébe már nem vehető fel)**,
- ha már a **mozgóurnát igénylő választópolgárok jegyzékében szerepel** (a HVI vagy az SZSZB már törölte a névjegyzékből és felvette a mozgóurnát igénylő választópolgárok jegyzékébe), akkor **nem szavazhat a szavazóhelyiségben** (nem lehet visszavenni a névjegyzékbe!), vissza kell utasítani, és fel kell venni a visszautasítottak jegyzékébe. Ettől függetlenül a mozgóurnával fel kell keresni a választópolgárt.

4.10. A napközbeni jelentés

Az SZSZB egyik tagja vagy a jegyzőkönyvvezető vezeti a számlálólapot. Minden olyan választópolgárt számba kell venni, aki aláírta a helyi önkormányzati névjegyzéket (ideértve azt is, aki helyett az SZSZB 2 tagja írta alá). A nemzetiségi választópolgárt is csak egyszer kell számolni.

A választópolgárok számlálását úgy kell végezni, hogy az egyes rubrikákba négy függőleges, majd egy – azokat középen keresztező – vízszintes vonalat húzunk. A megjelent választópolgárok számának megállapításához az utolsó felhasznált rubrikában lévő vonalak számát hozzá kell adni a rubrika bal felső sarkában lévő számhoz.

0 	5 	10
75	80	85

A jegyzőkönyvvezető a nyomtatványon feltüntetett időpontban jelenti az addig szavazó választópolgárok számát a HVI-nek.

SZÁMLÁLÓLAP

a napközbeni jelentéshez
a szavazóhelyiségben megjelent választópolgárok számáról

MEGYE/FŐVÁROS: _____ TELEFONSZÁM, e-mail cím, amelyre a jelentést küldeni kell

TELEPÜLÉSI KERÜLET: _____

SAVAZÓKÖR SORSZÁMA: _____

0	5	10	15	20	25	30	35	40	45	50	55	60	65	70
75	80	85	90	95	100	105	110	115	120	125	130	135	140	145
150	155	160	165	170	175	180	185	190	195	200	205	210	215	220
225	230	235	240	245	250	255	260	265	270	275	280	285	290	295
300	305	310	315	320	325	330	335	340	345	350	355	360	365	370
375	380	385	390	395	400	405	410	415	420	425	430	435	440	445
450	455	460	465	470	475	480	485	490	495	500	505	510	515	520
525	530	535	540	545	550	555	560	565	570	575	580	585	590	595
600	605	610	615	620	625	630	635	640	645	650	655	660	665	670
675	680	685	690	695	700	705	710	715	720	725	730	735	740	745
750	755	760	765	770	775	780	785	790	795	800	805	810	815	820
825	830	835	840	845	850	855	860	865	870	875	880	885	890	895
900	905	910	915	920	925	930	935	940	945	950	955	960	965	970
975	980	985	990	995	1000	1005	1010	1015	1020	1025	1030	1035	1040	1045
1050	1055	1060	1065	1070	1075	1080	1085	1090	1095	1100	1105	1110	1115	1120
1125	1130	1135	1140	1145	1150	1155	1160	1165	1170	1175	1180	1185	1190	1195

Jelentés a megjelentek számáról a helyi választási iroda részére (A jelentést számot olcszerű jelölni a számlálólapon)

Jelentési idő	Megjelentek száma	A jelentést adta		A jelentést vette
		óra, perc	alíírás	
7.00				
9.00				
11.00				
13.00				
15.00				
17.00				
18.30				

Megjegyzés: A szavazók számlálását úgy kell végezni, hogy az egyes rubrikákba négy függőleges és egy azokat középen keresztező vízszintes vonalat húzunk. A megjelent választópolgárok számának megállapításához az utolsó felhasznált rubrikában lévő vonalak számát hozzá kell adni a rubrika bal felső sarkában lévő számhoz.

4.11. Az SZSZB teendői rendkívüli esemény bekövetkezésekor

Az SZSZB elnöke felelős a szavazás napján a szavazóhelyiségben a rend fenntartásáért. Ennek érdekében hozott intézkedése mindenre kötelező.

Esetleges jogsértés esetén a **törvényes rend helyreállítása nem minden esetben az SZSZB feladata** – így különösen a kampányra vonatkozó szabályokat a szavazóhelyiségen kívül megsértő tevékenység megakadályozása. Ha a választópolgárok ilyen cselekményeket az SZSZB-nél észrevételeznek, tájékoztatni kell őket, hogy a HVB-hez nyújthatnak be kifogást.

Rendkívüli eseménynek kell tekinteni minden olyan történést, amely a választás szabadságát vagy titkosságát, illetve a választás lebonyolítását veszélyezteti.

A teljesség igénye nélkül ilyenek lehetnek:

- **rosszullét** miatt mentőt kell hívni egy választópolgárhoz, esetleg a bizottság valamely tagjához,
- **haláleset** történik a szavazóhelyiségben,
- **bombariadó**,
- **tűz** üt ki, **áramszünet** következik be a szavazóhelyiségben,
- tettelesen **bántalmaznak** az SZSZB tagját,
- a választópolgárok **összeverekednek** a szavazóhelyiségben,
- kábítószer hatása alatt álló vagy **ittas** személy akadályozza a választópolgárokat a szavazásban, vagy inzultálja az SZSZB tagjait,
- rendbontó személyek a szavazóhelyiség bútorzatát **megrongálják**, felborítják a szavazófülkét stb.

A rendkívüli események súlyuk szerint két csoportba sorolhatók: az egyik körbe azok tartoznak, amelyek az SZSZB elnökének döntése nyomán gyorsan megszüntethetők, elháríthatók, így a szavazás folytatását nem veszélyeztetik.

Vannak azonban olyan **rendkívüli, elháríthatatlan események**, amelyek miatt a szavazás lehetetlenné válik. Ilyenek többek között:

- ha az SZSZB szavazóhelyiségben jelen lévő tagjainak száma 3 alá csökken,
- ha haláleset történik,
- ha bombariadó van.

Ilyen esetekben a szavazást **fel kell függeszteni**, az urnákat és az iratokat zárolni kell (az urna nyílását le kell ragasztani, a választási iratokat a szállítódobozba kell zárni), és a felfüggesztés tényéről a HVI vezetőjét haladéktalanul tájékoztatni kell. Bombariadó esetén a fentiekén kívül további intézkedési kötelezettség a szavazóhelyiség kiürítettése és a rendőrség értesítése.

A rendkívüli események tényének rögzítésére nyomtatványminta áll rendelkezésre.

A rendkívüli eseményről készült jegyzőkönyv másolatát a jegyzőkönyvvezető haladéktalanul továbbítja a HVI vezetőjének.

JEGYZŐKÖNYV	
a szavazás közben előfordult rendkívüli eseményről, illetve a szavazatszámoló bizottság / helyi választási bizottság elnökének a rend fenntartása érdekében tett intézkedéséről	
Készült: _____ év _____ hó _____ nap _____ település	_____ utca/út/tér _____ szám alatt, a _____ számú szavazókör helyiségében.
Jelen vannak: SZSZB/HVB elnöke _____ SZSZB/HVB tagjai _____ _____ _____ _____ _____ _____	
A szavazás közben előforduló rendkívüli esemény, illetve a szavazatszámoló bizottság / helyi választási bizottság elnökének a rend fenntartása érdekében tett intézkedése:	
A jegyzőkönyv továbbítva: _____ nap _____ óra _____ perc	_____ az SZSZB/HVB elnöke _____ jegyzőkönyvvezető

4.12. A visszautasítás

Nem szavazhat, és a visszautasítottak jegyzékére kell felvenni azt, aki

- nem tudja személyazonosságát érvényes, személyazonosításra alkalmas igazolvánnyal igazolni,
- nem tudja sem a személyi azonosítóját, sem a lakcímét igazolni,
- nem szerepel a névjegyzéken (még akkor is, ha a mozgóurnát igénylő választópolgárok jegyzékén szerepel),
- már szavazott (azaz már szerepel az aláírása a névjegyzéken),
- megtagadja a névjegyzék aláírását.

A visszautasításról az **SZSZB dönt**, az SZSZB döntése alapján a **jegyzőkönyvvezető vezeti fel** a polgár adatait a visszautasítottak jegyzékébe (a döntés külön jegyzőkönyvezésére nincs szükség).

Ha valaki nem tudja igazolni a személyazonosságát vagy személyi azonosítóját vagy lakcímét, és ezért visszautasításra kerül, és felveszi az SZSZB a visszautasítottak jegyzékére, de később visszatér, és magával hozza az érvényes igazolványát, nem akadályozza a szavazásának az, hogy szerepel a visszautasítottak jegyzékében (a visszautasítottak jegyzékéből ilyen esetben sem kell törölni).

VISSZAUTASÍTOTTAK JEGYZÉKE			
_____ település		Szavazókör sorszáma: <input type="text"/>	
_____ év	_____ hó	_____ nap	
	A visszautasított polgár		A visszautasítás oka
	családi és utóneve	lakcíme	
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			

_____ év _____ hó _____ nap

_____ jegyzőkönyvvezető

4.13. A szavazás lezárása

A szavazás 19.00 óráig tart.

Az SZSZB a szavazást **19.00** órakor **lezárja**, ekkor a **szavazóhelyiséget be kell zárni**.

Abban az esetben, ha 19.00 órakor még **sorban állnak** a választópolgárok a szavazáshoz, a 19.00 órakor már sorban állók még szavazhatnak, a később érkezők azonban nem. Hosszabb sor esetén ez úgy biztosítható, ha az SZSZB egyik tagja 19.00 órakor beáll a sor végére. Az SZSZB az utolsó választópolgár leszavazását követően zárja le a szavazást.

A szavazás lezárása után szavazatot nem szabad elfogadni.

A szavazás lezárásának időpontját fel kell vezetni az **általános szavazóköri jegyzőkönyv** mindkét példányának **„B” mezőjébe**.

Itt tehát vagy a 19.00 órát kell feltüntetni, vagy – ha arra a sorban állás miatt később került sor – a szavazás lezárásának tényleges időpontját.

5.1. A jegyzőkönyvek kitöltésének szabályai

A szavazóköri eredményről a jegyzőkönyvet két példányban kell kiállítani.

A jegyzőkönyvet tollal kell kitölteni. A jegyzőkönyvet a **jegyzőkönyvvezető** az SZSZB döntései alapján tölti ki. A jegyzőkönyvvezető feladata a pontos, teljes kitöltés, valamint annak ellenőrzése, hogy a jegyzőkönyvet mindenki aláírta.

Külön felhívjuk a figyelmet azoknak a **mellőzhetetlen számszaki és logikai egyezőségeknek a szükségességére**, melyekre a jegyzőkönyv az egyes rovatokat illetően nyomatékosan utal. Kérjük, hogy az összeadások, illetve kivonások eredményeit minden esetben többször ellenőrizzék!

Csak az a jegyzőkönyv tekinthető jogilag, számszakilag és logikailag jól kitöltöttnek, amelyben minden rovatba bekerülnek a szükséges adatok, az előírt – könnyen ellenőrizhető – összefüggések is helyesek az egyes számszerű adatok között, valamint tartalmazza a szükséges aláírásokat.

A jegyzőkönyvben rögzített adat javítását annak **áthúzásával**, a korrekt adat **beírásával**, az SZSZB elnöke és a jegyzőkönyvvezető **kézjegyének** feltüntetésével és **lebélyegzéssel** lehet elvégezni úgy, hogy a javítást követően a helyes adat olvasható legyen.

Az üres rovatokba 0-át kell írni, de egyéb megjelölés is elfogadható (pl. áthúzás).

A jegyzőkönyveket az egyes mezők megnevezésének sorrendjében, „A”-tól „D”-ig kell kitölteni.

A jegyzőkönyveket az alábbiak szerint kell aláírni:

- **az általános szavazóköri jegyzőkönyvet**
 - **az urna lezárását követően, a szavazás megkezdésekor,**
 - **a szavazás lezárásakor, valamint**
 - **a delegált tag a jegyzőkönyv másolatának átvételekor**
- **a szavazóköri eredményeket megállapító jegyzőkönyveket**
 - **azok kiállítását követően, valamint**
 - **a delegált tag a jegyzőkönyv másolatának átvételekor.**

A jegyzőkönyveket a teljes körű kitöltésüket megelőzően, előre aláírni tilos!

5.2. A szavazatszámolás előkészítése

1. Tekintettel arra, hogy az urnák felbontásáig még hosszú idő telik el, célszerű a szavazás lezárását követően elsőként **leragasztani az urnák nyílását** a maradék urnazáró címkék segítségével.

2. A **fel nem használt** szavazólapokat meg kell **számolni**, és a kötegelő csíkok segítségével **kötegelni** kell. Minden egyes kötegelő csíkra rá kell írni a kötegelben lévő szavazólapok fajtáját és számát.

3. Meg kell számolni a **visszautasítottak** jegyzékén feltüntetett személyek számát, és azt fel kell tüntetni az **általános szavazóköri jegyzőkönyv „B”** mezőjében.

4. A **rontott** szavazólapokat ki kell venni a borítékból, meg kell **számolni**, majd vissza kell helyezni a **borítékba** és a borítékot le kell **zárni**. A rontott szavazólapok számát fel kell tüntetni az **általános szavazóköri jegyzőkönyv „B”** mezőjében.

5. A névjegyzékek, a mozgóurnát igénylő választópolgárok jegyzéke, a jegyzőkönyvek és a szállítóborítékok kivételével valamennyi iratot, nyomtatványt **el kell csomagolni**.

ÁLTALÁNOS SZAVAZÓKÖRI JEGYZŐKÖNYV

Azonosító kód helye

(MEGYE/BUDAPEST)
(TELEPÜLÉS/FŐVÁROSI KERÜLET)
(szavazókör sorszáma) számú szavazókör

(szavazóköri azonosító)
... számú példány

Készült (a szavazás napja) napján, a szavazóhelyiség címe: (közterület megnevezése, jellege, házszám)

A A szavazóhelyiség nyitásának időpontja: _____
A szavazatszámoló bizottság az elsőként szavazó választópolgárral együtt a szavazás megkezdése előtt megállapította, hogy az urnák üresek, az urnákat lezárta, és a mozgóurnában elhelyezte az ellenőrző lapot. Az urnák lezárásához felhasznált biztonsági plombák sorszáma: _____

Az elsőként szavazó választópolgár sorszáma neve aláírása

..... a névjegyzéken

B A szavazás lezárásának időpontja _____
A visszautasítottak jegyzékén szereplők száma:
Rontott szavazólapok száma:

C A nemzetiségi szavazás adatai**

Nemzetiség	Nemzetiségi névjegyzékben lévő választópolgárok száma:	Szavazóként megjelent választópolgárok száma:	Szállítóborítékba helyezett borítékok száma	Szállítóborítékba helyezett, borítékon kívüli szavazólapok száma
bolgár	(....) A1	F1		
görög	(....) A2	F2		
horvát	(....) A3	F3		
lengyel	(....) A4	F4		
német	(....) A5	F5		
örmény	(....) A6	F6		
roma	(....) A7	F7		
román	(....) A8	F8		
ruszin	(....) A9	F9		
szerb	(....) A10	F10		
szlovák	(....) A11	F11		
szlovén	(....) A12	F12		
ukrán	(....) A13	F13		

Az F rovatot a megfelelő nemzetiségi névjegyzék Összesítő lapjáról kell átmásolni!

D A mozgóurnában az ellenőrző lap benne volt / nem volt benne, ezért az abban lévő szavazólapok érvénytelenek.

jegyzőkönyvvezető

p.h.

*egy szavazókörös településen „Helyi Választási Bizottság”
** csak az érintett nemzetiségek

5.3. A megjelent választópolgárok számának megállapítása

6. A helyi önkormányzati választás névjegyzéke összesítő lapjának kitöltése

6.1 meg kell számolni a **névjegyzéken** lévő aláírásokat, és azok számát be kell írni az összesítő lap **5. sorába**

6.2 meg kell számolni a **mozgóurnát igénylő** választópolgárok jegyzékén az „A szavazólap átvételének igazolása” oszlopban lévő aláírásokat, és azok számát be kell írni az összesítő lap **6. sorába**

6.3 a fenti két számot **össze kell adni**, és az összeget be kell írni a 4. sor F rubrikájába

7. Az **összesítő lapról** az F rubrikában rögzített adatot át kell másolni a főpolgármester-választás, a polgármester-választás és a képviselő-választás **jegyzőkönyvei „A” mezőjének F rubrikáiba**

NÉVJEGYZÉK
ÖNKORMÁNYZATI VÁLASZTÁS
(a szavazás napja)
(TEL. EPÜLÉS)
(szavazókör sorszáma) számú szavazókör, (szavazóhelyiség címe)¹

A választópolgárok adatai		A szavazólap átvételének igazolása	Nemzetiségi névjegyzék ^{**}
1. (név) (születési név)*** (lakcím)*** (szavazási segítő)	(személyi azonosító)	(A/I)	(nemzetiség)
2. (név) (születési név) (lakcím)*** (szavazási segítő)	(személyi azonosító)	(A/I)	(nemzetiség)
3. (név) (születési név) (lakcím) (szavazási segítő)	(személyi azonosító)	(A/I)	(nemzetiség)
4. (név) (születési név) (lakcím) (szavazási segítő)	(személyi azonosító)	(A/I)	(nemzetiség)
5. (név) (születési név) (lakcím) (szavazási segítő)	(személyi azonosító)	(A/I)	(nemzetiség)
6. (név) (születési név) (lakcím) (szavazási segítő)	(személyi azonosító)	(A/I)	(nemzetiség)
7. (név) (születési név) (lakcím) (szavazási segítő)	(személyi azonosító)	(A/I)	(nemzetiség)
8. (név) (születési név) (lakcím) (szavazási segítő)	(személyi azonosító)	(A/I)	(nemzetiség)
9. (név) (születési név) (lakcím) (szavazási segítő)	(személyi azonosító)	(A/I)	(nemzetiség)
10. (név) (születési név) (lakcím) (szavazási segítő)	(személyi azonosító)	(A/I)	(nemzetiség)
11. (név) (születési név) (lakcím) (szavazási segítő)	(személyi azonosító)	(A/I)	(nemzetiség)
12. (név) (születési név) (lakcím) (szavazási segítő)	(személyi azonosító)	(A/I)	(nemzetiség)
13. (név) (születési név) (lakcím) (szavazási segítő)	(személyi azonosító)	(A/I)	(nemzetiség)
14. (név) (születési név) (lakcím) (szavazási segítő)	(személyi azonosító)	(A/I)	(nemzetiség)
15. (név) (születési név) (lakcím) (szavazási segítő)	(személyi azonosító)	(A/I)	(nemzetiség)

* A címsor csak a névjegyzék első oldalán, az Összesítő lap csak az utolsó oldalán jelenik meg.
** Csak ha a szavazókör névjegyzékében szerepel nemzetiségi választópolgár.
*** A születési nevet csak abban az esetben kell feltüntetni, ha eltér a születési névtől.
**** A lakcímet, annak irányítóját a tartózkodási hely címe, ideiglenes lakóhely esetén a tartózkodási hely címe.

MOZGÓURNÁT IGÉNYLŐ VÁLASZTÓPOLGÁROK JEGYZÉKE
(a szavazás napja)
(TEL. EPÜLÉS)
(szavazókör sorszáma) számú szavazókör, (szavazóhelyiség címe)¹

A választópolgárok adatai		A szavazólap átvételének igazolása	Nemzetiség ^{**}	A nemzetiségi szavazólap átvételének igazolása ^{***}
1. (név) (születési név)*** (lakcím)*** (szavazási segítő)	(személyi azonosító)	(A/I)	(nemzetiség)	(A/I)
2. (név) (születési név) (lakcím) (szavazási segítő) (lakcím) (szavazási segítő) (lakcím) (szavazási segítő)	(személyi azonosító)	(A/I)	(nemzetiség)	(A/I)
3. (név) (születési név) (lakcím) (szavazási segítő) (lakcím) (szavazási segítő) (lakcím) (szavazási segítő)	(személyi azonosító)	(A/I)	(nemzetiség)	(A/I)
4. (név) (születési név) (lakcím) (szavazási segítő) (lakcím) (szavazási segítő) (lakcím) (szavazási segítő)	(személyi azonosító)	(A/I)	(nemzetiség)	(A/I)
5. (név) (születési név) (lakcím) (szavazási segítő) (lakcím) (szavazási segítő) (lakcím) (szavazási segítő)	(személyi azonosító)	(A/I)	(nemzetiség)	(A/I)
6. (név) (születési név) (lakcím) (szavazási segítő) (lakcím) (szavazási segítő) (lakcím) (szavazási segítő)	(személyi azonosító)	(A/I)	(nemzetiség)	(A/I)
7. (név) (születési név) (lakcím) (szavazási segítő) (lakcím) (szavazási segítő) (lakcím) (szavazási segítő)	(személyi azonosító)	(A/I)	(nemzetiség)	(A/I)
8. (név) (születési név) (lakcím) (szavazási segítő) (lakcím) (szavazási segítő) (lakcím) (szavazási segítő)	(személyi azonosító)	(A/I)	(nemzetiség)	(A/I)
9. (név) (születési név) (lakcím) (szavazási segítő) (lakcím) (szavazási segítő) (lakcím) (szavazási segítő)	(személyi azonosító)	(A/I)	(nemzetiség)	(A/I)
10. (név) (születési név) (lakcím) (szavazási segítő) (lakcím) (szavazási segítő) (lakcím) (szavazási segítő)	(személyi azonosító)	(A/I)	(nemzetiség)	(A/I)

* A címsor csak a névjegyzék első oldalán jelenik meg.
** Csak ha a szavazókör névjegyzékében szerepel nemzetiségi választópolgár.
*** A születési nevet csak abban az esetben kell feltüntetni, ha eltér a születési névtől.
**** A lakcímet, annak irányítóját a tartózkodási hely címe, ideiglenes lakóhely esetén a tartózkodási hely címe.

ÖSSZESÍTŐ LAP

1.	A névjegyzékben és mozgóurnát igénylő választópolgárok jegyzékében szereplő választópolgárok száma (= 2 + 3)	A:	
2.	A névjegyzék zárásakor a névjegyzékben lévő választópolgárok száma		
3.	A névjegyzék zárásakor a mozgóurnát igénylő választópolgárok jegyzékében lévő választópolgárok száma		
4.	Szavazóként megjelent választópolgárok száma (= 5 + 6)	F:	⊙
5.	A névjegyzéken lévő aláírások száma		⊙
6.	A mozgóurnát igénylő választópolgárok jegyzékén és pótlapjain lévő aláírások száma		⊙

A A névjegyzékben lévő választópolgárok száma: (....) **A**

Szavazóként megjelent választópolgárok száma: ⊙ **F**

Az F rovatot az Összesítő lapról kell átmásolni!

A A névjegyzékben lévő választópolgárok száma: (....) **A**

Szavazóként megjelent választópolgárok száma: ⊙ **F**

Az F rovatot az Összesítő lapról kell átmásolni!

A A névjegyzékben lévő választópolgárok száma: (....) **A**

Szavazóként megjelent választópolgárok száma: ⊙ **F**

Az F rovatot az Összesítő lapról kell átmásolni!

5.4. A megjelent nemzetiségi választópolgárok számának megállapítása

(minden nemzetiség tekintetében külön-külön el kell végezni!)

8. A nemzetiségi választás névjegyzéke összesítő lapjának kitöltése

8.1 meg kell számolni a **nemzetiségi névjegyzéken** lévő aláírásokat, és azok számát be kell írni a nemzetiségi névjegyzék utolsó oldalán lévő összesítő lap **felső rubrikájába**

8.2 meg kell számolni a **mozgóurnát igénylő** választópolgárok jegyzékén az „A nemzetiségi szavazólap átvételének igazolása” oszlopban lévő, az **adott nemzetiség** választópolgárainak aláírásait, és azok számát be kell írni az összesítő lap **középső rubrikájába**

8.3 a fenti két számot **össze kell adni**, és az összeget be kell írni az **F** rubrikába

9. Az **összesítő lapról** az F rubrikában rögzített adatot át kell másolni az általános szavazókori **jegyzőkönyv „C”** mezőjének az **adott nemzetiséghez tartozó F** rubrikájába

NÉVJEGYZÉK
(NEMZETISÉG MEGNEVEZÉSE) (TELEPÜLÉS/TERÜLETIORSZÁGOS)
NEMZETISÉGI ÖNKORMÁNYZATI KÉPVISELŐK VÁLASZTÁSA
(a szavazás napja)
(TELEPÜLÉS)
(szavazókör sorszáma) számú szavazókör, (szavazóhelyiség címe)*

1. oldal

A választópolgárok adatai		A nemzetiségi szavazólap átvételének igazolása
1. (név) (születési név) ** (alacsony)*** (szavazási segítség)	(személyi azonosító)	(név) (születési név) (alacsony) (szavazási segítség)
2. (név) (születési név) (alacsony)*** (szavazási segítség)	(személyi azonosító)	(név) (születési név) (alacsony) (szavazási segítség)
3. (név) (születési név) (alacsony)*** (szavazási segítség)	(személyi azonosító)	(név) (születési név) (alacsony) (szavazási segítség)
4. (név) (születési név) (alacsony)*** (szavazási segítség)	(személyi azonosító)	(név) (születési név) (alacsony) (szavazási segítség)
5. (név) (születési név) (alacsony)*** (szavazási segítség)	(személyi azonosító)	(név) (születési név) (alacsony) (szavazási segítség)
6. (név) (születési név) (alacsony)*** (szavazási segítség)	(személyi azonosító)	(név) (születési név) (alacsony) (szavazási segítség)
7. (név) (születési név) (alacsony)*** (szavazási segítség)	(személyi azonosító)	(név) (születési név) (alacsony) (szavazási segítség)
8. (név) (születési név) (alacsony)*** (szavazási segítség)	(személyi azonosító)	(név) (születési név) (alacsony) (szavazási segítség)
9. (név) (születési név) (alacsony)*** (szavazási segítség)	(személyi azonosító)	(név) (születési név) (alacsony) (szavazási segítség)
10. (név) (születési név) (alacsony)*** (szavazási segítség)	(személyi azonosító)	(név) (születési név) (alacsony) (szavazási segítség)

(A névjegyzék utolsó oldalán.)
a névjegyzékben és a mozgóurnát igénylő választópolgárok jegyzékében szereplő választópolgárok száma összesen

A

a szavazókörben megjelent választópolgárok száma: +
(aláírások száma a névjegyzéken)

mozgóurnával szavazó választópolgárok száma: +
(aláírások száma a mozgóurnát igénylő választópolgárok jegyzékén)

=

a szavazóként megjelent választópolgárok száma összesen: Fx

* Csak a névjegyzék első oldalán
** A születési név csak abban az esetben kell feltüntetni, ha eltér a választól
***A lakóhely, annak hányjában a tartózkodási hely címe, átjelöléssel szavazó választópolgár esetében a tartózkodási hely címe

MOZGÓURNÁT IGENYLŐ VÁLASZTÓPOLGÁROK JEGYZÉKE
(a szavazás napja)
(TELEPÜLÉS)
(szavazókör sorszáma) számú szavazókör, (szavazóhelyiség címe)*

1. oldal

A választópolgárok adatai	A szavazólap átvételének igazolása	Nemzetiség**	A nemzetiségi szavazólap átvételének igazolása***
1. (név) (születési név)**** (alacsony)*** (szavazási segítség) (lakcímtől eltérő szavazási helye)	(személyi azonosító)	(név) (születési név) (alacsony) (szavazási segítség) (lakcímtől eltérő szavazási helye)	(név) (születési név) (alacsony) (szavazási segítség) (lakcímtől eltérő szavazási helye)
2. (név) (születési név) (alacsony)*** (szavazási segítség) (lakcímtől eltérő szavazási helye)	(személyi azonosító)	(név) (születési név) (alacsony) (szavazási segítség) (lakcímtől eltérő szavazási helye)	(név) (születési név) (alacsony) (szavazási segítség) (lakcímtől eltérő szavazási helye)
3. (név) (születési név) (alacsony)*** (szavazási segítség) (lakcímtől eltérő szavazási helye)	(személyi azonosító)	(név) (születési név) (alacsony) (szavazási segítség) (lakcímtől eltérő szavazási helye)	(név) (születési név) (alacsony) (szavazási segítség) (lakcímtől eltérő szavazási helye)
4. (név) (születési név) (alacsony)*** (szavazási segítség) (lakcímtől eltérő szavazási helye)	(személyi azonosító)	(név) (születési név) (alacsony) (szavazási segítség) (lakcímtől eltérő szavazási helye)	(név) (születési név) (alacsony) (szavazási segítség) (lakcímtől eltérő szavazási helye)
5. (név) (születési név) (alacsony)*** (szavazási segítség) (lakcímtől eltérő szavazási helye)	(személyi azonosító)	(név) (születési név) (alacsony) (szavazási segítség) (lakcímtől eltérő szavazási helye)	(név) (születési név) (alacsony) (szavazási segítség) (lakcímtől eltérő szavazási helye)
6. (név) (születési név) (alacsony)*** (szavazási segítség) (lakcímtől eltérő szavazási helye)	(személyi azonosító)	(név) (születési név) (alacsony) (szavazási segítség) (lakcímtől eltérő szavazási helye)	(név) (születési név) (alacsony) (szavazási segítség) (lakcímtől eltérő szavazási helye)
7. (név) (születési név) (alacsony)*** (szavazási segítség) (lakcímtől eltérő szavazási helye)	(személyi azonosító)	(név) (születési név) (alacsony) (szavazási segítség) (lakcímtől eltérő szavazási helye)	(név) (születési név) (alacsony) (szavazási segítség) (lakcímtől eltérő szavazási helye)
8. (név) (születési név) (alacsony)*** (szavazási segítség) (lakcímtől eltérő szavazási helye)	(személyi azonosító)	(név) (születési név) (alacsony) (szavazási segítség) (lakcímtől eltérő szavazási helye)	(név) (születési név) (alacsony) (szavazási segítség) (lakcímtől eltérő szavazási helye)
9. (név) (születési név) (alacsony)*** (szavazási segítség) (lakcímtől eltérő szavazási helye)	(személyi azonosító)	(név) (születési név) (alacsony) (szavazási segítség) (lakcímtől eltérő szavazási helye)	(név) (születési név) (alacsony) (szavazási segítség) (lakcímtől eltérő szavazási helye)
10. (név) (születési név) (alacsony)*** (szavazási segítség) (lakcímtől eltérő szavazási helye)	(személyi azonosító)	(név) (születési név) (alacsony) (szavazási segítség) (lakcímtől eltérő szavazási helye)	(név) (születési név) (alacsony) (szavazási segítség) (lakcímtől eltérő szavazási helye)

* Csak a névjegyzék első oldalán jelennek meg
** Csak ha a szavazókör névjegyzékében szerepel nemzetiségi választópolgár
*** A születési név csak abban az esetben kell feltüntetni, ha eltér a választól
****A lakóhely, annak hányjában a tartózkodási hely címe, átjelöléssel szavazó választópolgár esetében a tartózkodási hely címe

A nemzetiségi szavazás adatai***

Nemzetiség	Nemzetiségi névjegyzékben lévő választópolgárok száma:	Szavazóként megjelent választópolgárok száma:	Szállító-borítékba helyezett borítékok száma	Szállító-borítékba helyezett, kivül szavazólapok száma
bolgár	(.....) A1	<input checked="" type="radio"/> F1		
görög	(.....) A2	F2		
horvát	(.....) A3	F3		
lengyel	(.....) A4	F4		
német	(.....) A5	F5		
örmény	(.....) A6	F6		
roma	(.....) A7	F7		
román	(.....) A8	F8		
ruszin	(.....) A9	F9		
szerb	(.....) A10	F10		
szlovák	(.....) A11	F11		
szlovén	(.....) A12	F12		
ukrán	(.....) A13	F13		

Az F rovattal a megfelelő nemzetiségi névjegyzék összesítő lapjáról kell átmásolni!

5.5. Az urnák felbontása

10. A szavazatszámításra szolgáló asztalról mindent el kell pakolni.

11. A műanyag urnákat lezáró plombák sorszámát össze kell hasonlítani az általános szavazóköri jegyzőkönyvben rögzített sorszámokkal. A papír urnák esetében a lezárás és az urna sértetlenségét kell ellenőrizni. A műanyag urnát lezáró és az általános szavazóköri jegyzőkönyvben rögzített plombasorszám eltérését, valamint az urna vagy az urnazárás sérülésének tényét a **rendkívüli események jegyzőkönyvében** rögzíteni kell.

12. Elsőként fel kell bontani a mozgóurnát, és meg kell keresni az **ellenőrző lapot**. Az általános szavazóköri jegyzőkönyv „D” mezőjében rögzíteni kell, hogy benne volt-e az ellenőrző lap a mozgóurnában.

Ha nincs ellenőrző lap a mozgóurnában, a benne lévő valamennyi szavazólap érvénytelen: a borítékokat (a fehér és a zöld borítékokat is) fel kell nyitni, a szavazólapokat meg kell számolni, és kötegelni kell.

13. Fel kell bontani a szavazóhelyiségben használt urnákat, és azok tartalmát össze kell keverni a mozgóurnák tartalmával.

5.6. A zöld borítékok kezelése (minden nemzetiség tekintetében külön-külön el kell végezni!)

14. A **zöld borítékokat** (akár le van zárva, akár nem), valamint a boríték nélkül talált zöld szavazólapokat ki kell válogatni, és nemzetiségenként csoportosítani kell.

ZÖLD BORÍTÉKOT FELBONTANI SZIGORÚAN TILOS!

15. Meg kell számolni a **zöld borítékokat** (akár le van zárva, akár nem), és azok számát be kell írni az általános szavazóköri jegyzőkönyv „C” mezőjének 4. oszlopába.

16. Meg kell számolni a **borítékon kívüli zöld szavazólapokat**, és azok számát be kell írni az általános szavazóköri jegyzőkönyv „C” mezőjének 5. oszlopába.

17. A zöld borítékokat és a borítékon kívül talált zöld szavazólapokat nemzetiségenként külön-külön **szállítóborítékba** kell zárni, amelyen fel kell tüntetni a nemzetiség, a település és a szavazókör adatait.

A nemzetiségi szavazás adatai**				
Nemzetiség	Nemzetiségi névjegyzékben lévő választópolgárok száma:	Szavazóként megjelent választópolgárok száma:	Szállítóborítékba helyezett borítékok száma	Szállítóborítékba helyezett, borítékon kívüli szavazólapok száma
bolgár	(....) A1	F1		
görög	(....) A2	F2		
horvát	(....) A3	F3		
lengyel	(....) A4	F4		
német	(....) A5	F5		
örmény	(....) A6	F6		
római	(....) A7	F7		
román	(....) A8	F8		
ruszin	(....) A9	F9		
szerb	(....) A10	F10		
szlovák	(....) A11	F11		
szlovén	(....) A12	F12		
ukrán	(....) A13	F13		

Az F rovatot a megfelelő nemzetiségi névjegyzék Összesítő lapjáról kell átmásolni!

5.7. A szavazatszámolás és kötegelés általános szabályai

A **szavazólapokat** minden esetben **legalább kétszer meg kell számolni!** Ha a két számlálás eltérő eredményre vezet, addig kell folytatni a számlálást, amíg két számlálás eredménye megegyezik. Azt, hogy ténylegesen hányszor számolta meg az SZSZB a szavazólapokat, fel kell tüntetni a jegyzőkönyv „D” mezőjében.

A szavazólapokat tartalmazó kötegeket a **kötegelő csíkokkal** úgy **kell becsomagolni**, hogy – a csomagolás megsértése nélkül – ne lehessen abból szavazólapot kivenni, illetve abba szavazólapot betenni. A kötegelő csíkra rá kell írni

- a szavazókör sorszámát,
- a csomagban lévő szavazólapok számát,
- érvényes szavazólapok esetén azt, hogy mely jelölt szavazatait tartalmazza,
- érvénytelen szavazólapok esetén azt, hogy érvénytelen szavazólapokat tartalmaz.

A csomagot a szavazatszámoló bizottság jelen lévő tagjai a kötegelő csík aláírásával, valamint lebélyegzésével hitelesítik.

25. **Ha az L rovatban szereplő szám nagyobb, mint 0** (azaz az urnában több lebélyegzett szavazólap volt, mint ahányan a névjegyzéket aláírták), akkor
- **minden egyes jelölt szavazataiból le kell vonni annyit, amekkora szám az L rovatban szerepel**
ha valamelyik jelöltnek kevesebb szavazata van, mint amennyit le kellene vonni tőle, akkor csak annyit kell levonni, ahány szavazata van, így a szavazatai száma 0 lesz
 - **a jegyzőkönyv „C” mezőjében az így kapott szavazatszámot kell rögzíteni**
 - **az érvénytelen szavazólapok számát meg kell növelni a ténylegesen levont szavazatok számával: a jegyzőkönyv „B” mezőjében az M rovatba az így kapott számot kell rögzíteni**
 - **az érvényes szavazólapok számából ki kell vonni a ténylegesen levont szavazatok számát: a jegyzőkönyv „B” mezőjében az N rovatba az így kapott számot kell rögzíteni**
 - **ellenőrizni kell, hogy az N rovat új értéke megegyezik-e a jelöltek C” mezőben feltüntetett új szavazatai számának összegével**
- Külön jegyzőkönyvben kell rögzíteni a fenti eljárást, feltüntetve a jelöltek eredetileg számolt szavazatait is.**

26. Az SZSZB jelen lévő tagjai és a jegyzőkönyvvezető **aláírásukkal** látják el az „Aláírás a jegyzőkönyv kiállításakor” rovatot. A jegyzőkönyvet **le kell bélyegezni**.

27. A jegyzőkönyvvezető a HVI vezetője által meghatározott módon (pl. telefonon bediktálva, mobiltelefonnal lefényképezve e-mailben) haladéktalanul **továbbítja a HVI-hez** a jegyzőkönyv adatait.

35. **Ha az L rovatban szereplő szám nagyobb, mint 0** (azaz az urnában több lebélyegzett szavazólap volt, mint ahányan a névjegyzéket aláírták), akkor
- **minden egyes jelölt szavazataiból le kell vonni annyit, amekkora szám az L rovatban szerepel**
ha valamelyik jelöltnek kevesebb szavazata van, mint amennyit le kellene vonni tőle, akkor csak annyit kell levonni, ahány szavazata van, így a szavazatai száma 0 lesz
 - **a jegyzőkönyv „C” mezőjében az így kapott szavazatszámot kell rögzíteni**
 - **az érvénytelen szavazólapok számát meg kell növelni a ténylegesen levont szavazatok számával: a jegyzőkönyv „B” mezőjében az M rovatba az így kapott számot kell rögzíteni**
 - **az érvényes szavazólapok számából ki kell vonni a ténylegesen levont szavazatok számát: a jegyzőkönyv „B” mezőjében az N rovatba az így kapott számot kell rögzíteni**
 - **ellenőrizni kell, hogy az N rovat új értéke megegyezik-e a jelöltek C” mezőben feltüntetett új szavazatai számának összegével**
- Külön jegyzőkönyvben kell rögzíteni a fenti eljárást, feltüntetve a jelöltek eredetileg számolt szavazatait is.**

36. Az SZSZB jelen lévő tagjai és a jegyzőkönyvvezető **aláírásukkal** látják el az „Aláírás a jegyzőkönyv kiállításakor” rovatot. A jegyzőkönyvet **le kell bélyegezni**.

37. A jegyzőkönyvvezető a HVI vezetője által meghatározott módon (pl. telefonon bediktálva, mobiltelefonnal lefényképezve e-mailben) haladéktalanul **továbbítja a HVI-hez** a jegyzőkönyv adatait.

45. **Ha az L rovatban szereplő szám nagyobb, mint 0** (azaz az urnában több lebélyegzett szavazólap volt, mint ahányan a névjegyzéket aláírták), akkor
- **minden egyes jelölt szavazataiból le kell vonni annyit, amekkora szám az L rovatban szerepel**
ha valamelyik jelöltnek kevesebb szavazata van, mint amennyit le kellene vonni tőle, akkor csak annyit kell levonni, ahány szavazata van, így a szavazatai száma 0 lesz
 - **a jegyzőkönyv „C” mezőjében az így kapott szavazatszámot kell rögzíteni**
 - **az érvénytelen szavazólapok számát meg kell növelni a ténylegesen levont szavazatok számával: a jegyzőkönyv „B” mezőjében az M rovatba az így kapott számot kell rögzíteni**
 - **az érvényes szavazólapok számából ki kell vonni a ténylegesen levont szavazatok számát: a jegyzőkönyv „B” mezőjében az N rovatba az így kapott számot kell rögzíteni**
 - **ellenőrizni kell, hogy az N rovat új értéke megegyezik-e a jelöltek C” mezőben feltüntetett új szavazatai számának összegével**
- Külön jegyzőkönyvben kell rögzíteni a fenti eljárást, feltüntetve a jelöltek eredetileg számolt szavazatait is.**

46. Az SZSZB jelen lévő tagjai és a jegyzőkönyvvezető **aláírásukkal** látják el az „Aláírás a jegyzőkönyv kiállításakor” rovatot. A jegyzőkönyvet **le kell bélyegezni**.

47. A jegyzőkönyvvezető a HVI vezetője által meghatározott módon (pl. telefonon bediktálva, mobiltelefonnal lefényképezve e-mailben) haladéktalanul **továbbítja a HVI-hez** a jegyzőkönyv adatait.

5.11. A jegyzőkönyvek másolatának átadása a delegált tagnak

A jegyzőkönyvek egy-egy másolati példányát az SZSZB elnöke – kérésükre, a szavazóhelyiségben haladéktalanul és ingyenesen – **átadja** az SZSZB megbízott tagjainak. Ha helyben rendelkezésre áll fénymásoló, akkor le lehet másolni a kitöltött jegyzőkönyvet, **a másolatot az SZSZB elnöke bélyegzőlenyomattal és aláírásával hitelesíti.**

Ha fénymásolásra nincs lehetőség, kézzel kell kitölteni a hivatalos jegyzőkönyvön felül további példányokat a delegáltak kérése alapján, **ezeket a másolatokat is az SZSZB elnöke hitelesíti aláírásával és bélyegzőlenyomattal.**

Az SZSZB tagjai (a hivatalos másolat igénylése helyett/mellett) jogosultak arra, hogy a jegyzőkönyvet lefényképezzék. A jegyzőkönyv lefényképezését kérésére indokolt a nemzetiségi megfigyelő számára is lehetővé tenni.

5.12. Az iratok beszállítása a HVI-hez

Az SZSZB és a jegyzőkönyvvezető a jegyzőkönyveket, a nemzetiségi szállítóborítékokat, a választási iratokat, nyomtatványokat és szavazólapokat – a szavazatszámolás befejezését és a jegyzőkönyvek kitöltését követően haladéktalanul – a HVI-hez szállítja, és átadás-átvételi elismervénnyel adja át.

